DOMSTOLENS DOM
AF 1. OKTOBER 1974 [1]

Norddeutsches Vieh- und Fleischkontor GmbH mod Hauptzollamt Hamburg-Jonas - Ausfuhrerstattung (anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Finanzgericht Hamburg)

»Brystflæsk«

Sag 14/74

Sammendrag

1. *EØF-traktaten — produkter med oprindelse i Den tyske demokratiske Republik — fri bevægelighed i forbundsrepublikken Tyskland — karakter af fællesskabsprodukter — fravær*
   (EØF-traktaten, protokol vedrørende den tyske indenrigshandel)
2. *Landbrug — fælles ordning af markederne — landbrugsproducenter — indkomstgaranti — prismekanisme — begrænsning til fællesskabsprodukter*
   (EØF-traktaten, artikel 40)

1. Den dispensation, som ved den som bilag til traktaten knyttede protokol vedrørende den tyske indenrigshandel og de dermed forbundne problemer, er givet forbundsrepublikken Tyskland, medfører ikke, at Den tyske demokratiske Republik bliver en del af Fællesskabet, men at der gives den en særordning som et område, der ikke hører til Fællesskabet. Den omstændighed, at der i medfør af protokollen bringes varer til forbundsrepublikken Tyskland, kan således ikke betragtes som en indførsel fra tredjelande, da det er givet, at det drejer sig om den tyske indenrigshandel. Selv om disse varer imidlertid frit kan omsættes uden at skulle fortoldes i forbundsrepublikken Tyskland, kan det ikke af den grund antages, at de har oprindelse i forbundsrepublikken Tyskland.

2. Landbrugsmarkedsordningen har opstillet prismekanismer, som skal sikre landbrugsproducenterne visse indtægtgarantier. Retten til at nyde godt af disse foranstaltninger er i princippet forbeholdt varer fra Fællesskabet, dvs. fra lande, som deltager i finansieringen af den fælles landbrugspolitik.

I sag nr. 14/74,

angående en anmodning, som i henhold til EØF-traktatens artikel 177 er indgivet af Finanzgericht Hamburg for i den sag, som verserer for den nævnte ret mellem

1 — Processprog: Tysk.

NORDDEUTSCHES VIEH- UND FLEISCHKONTOR GMBH, Hamburg,

og

HAUPTZOLLAMT HAMBURG-JONAS — AUSFUHRERSTATTUNG (Hovedtoldkontor, afdeling for eksportrestitutioner)

at opnå en præjudiciel afgørelse om fortolkningen af artiklerne 6, stk. 1 og 7 i Rådets forordning nr. 177/67/EØF af 27. juni 1967 om de almindelige regler for ydelse af restitutioner ved udførsel af produkter inden for svinekødsektoren og om kriterierne for restitutionsbeløbets fastsættelse (EFT-specialudgave 1967, s. 135; org. ref. JO nr. L 130 af 28. juni 1967, s. 2614) og af artikel 4, stk. 1 og 2 d) i Rådets forordning nr. 802/68/EØF af 27. juni 1968 om den fælles definition af begrebet varers oprindelse (EFT-specialudgave 1968 (I), s. 157, org. ref. JO nr. L 148 af 28. juni 1968, s. 1) sammenholdt med »protokol vedrørende den tyske indenrigshandel og de dermed forbundne problemer«,

afsiger

DOMSTOLEN

sammensat af: præsidenten R. Lecourt, afdelingsformændene A. M. Donner og M. Sørensen, dommerne R. Monaco, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, H. Kutscher, C. Ó Dálaigh (refererende) og A. J. Mackenzie Stuart,

generaladvokat: G. Reischl
justitssekretær: A. Van Houtte

følgende

DOM

Sagsfremstilling

Forelæggelseskendelsen og de skriftlige indlæg indgivet i henhold til artikel 20 i statutten for EØF-Domstolen kan sammenfattes således:

I — Faktiske omstændigheder og retsforhandlingernes forløb

Den fælles markedsordning for svinekød, der blev oprettet ved Rådets forordning

nr. 121/67/EØF af 13. juni 1967 (EFT-specialudgave 1967, s. 43 s. 42; org. ref. JO nr. L 117 af 19. juni 1967, s. 2283), indfører regler for samhandelen med tredjelande, dels: »Ved import til Fællesskabet af . . . . produkter (omfattet af ordningen) opkræves en importafgift« (artikel 8) og dels »For at muliggøre eksport af ... (de nævnte) produkter på grundlag af de noteringer eller priser, der gælder på verdensmarkedet for disse produkter, kan forskellen mellem disse noteringer eller priser og priserne inden for Fællesskabet om nødvendigt udlignes ved eksportrestitution« (artikel 15, stk. 1).

De almindelige regler for ydelse af disse restitutioner og kriterierne for fastsættelsen af deres størrelse er fastsat i Rådets forordning nr. 177/67/EØF af 27. juni 1967, hvis artikel 6, stk. 1 bestemmer: »Restitutionen betales, når det godtgøres:

— at produkterne er blevet udført af Fællesskabet, og
— at det drejer sig om produkter med oprindelse i Fællesskabet, med undtagelse af de tilfælde, i hvilke artikel 7 kommer til anvendelse«.

Den nævnte artikel 7 lyder således »Der ydes ingen restitution ved udførsel af ... produkter (omfattet af markedsordningen), som indføres fra tredjelande og genudføres til tredjelande, når ikke den, der udfører dem, godtgør:

— at det produkt, der skal udføres, er identisk med det tidligere indførte produkt, og
— at afgiften for dette produkt er blevet opkrævet ved indførslen«.

I artikel 4, stk. 1 i Rådets forordning nr. 802/68/EØF af 27. juni 1968 bestemmes det; »Varer, der fuldt ud er fremstillet i et land, har deres oprindelse i dette land«. Stk. 2 d) i samme artikel bestemmer »Som varer, der fuldt ud er fremstillet i et land, anses ... produkter, der hidrører fra levende dyr, der opdrættes i landet«.

I øvrigt bestemmer artikel 6, stk. 1 i Kommissionens forordning nr. 1041/67/EØF af 21. december 1967 om de nærmere regler for anvendelsen af eksportrestitutioner for de produkter, for hvilke der gælder en ordning med fællespriser (EFT-specialudgave 1967, s. 298; org. ref. JO nr. L 314, af 23. december 1967, s. 9): »Der ydes kun en restitution for produkter i fri omsætning inden for Fællesskabet«.

Endelig har den tyske regering den 24. januar 1968 udstedt en »bekendtgørelse om EØF's eksportrestitutioner« (Bundesanzeiger nr. 18 af 26. januar 1968).

Inden for rammerne af disse bestemmelser eksporterede sagsøgeren i hovedsagen (herefter kaldet »sagsøgeren«) den 27. juni 1969 til Jugoslavien et parti svinekød på 14 252 kg og den 4. juli 1969 partier på henholdsvis 14 784 kg og 14 155 kg henhørende under toldposition 02.01-A-III-a-5 under varebeskrivelsen »brystflæsk og stykker deraf«.

Sagsøgte i hovedsagen (herefter kaldet »sagsøgte«) gør gældende, at det drejer sig om en vare med oprindelse i Den tyske demokratiske Republik, som midlertidigt er oplagret i forbundsrepublikken Tyskland og herefter eksporteret i samme tilstand. Sagsøgte har udbetalt et beløb på 16 784 DM i restitution for de sendinger, som blev eksporteret den 4. juli 1969, men har ikke svaret på den ansøgning, som senere blev indgivet om restitution for det parti, der blev eksporteret den 27. juni 1969. Sagsøgte har endog efter at have foretaget kontrol ved beslutning af 27. maj 1971 krævet tilbagebetaling af de 16 784,62 DM og har ved en anden afgørelse af samme dato afvist den indgivne ansøgning med støtte i artikel 7, stk. 1 i forordning nr. 1041/67/EØF og artikel 7, stk. 2, 3. afsnit i »bekendtgørelse om EØF's eksportrestitutioner« hvorefter en eksportrestitution kun ydes, hvis ansøgeren har ført bevis for, at varen stammer fra en af Fællesskabets medlemsstater, hvilket ikke har været tilfældet i nærværende sag.

Sagsøgte har ved afgørelse af 20. januar 1972 afvist den af sagsøger indgivne klage som ubegrundet.

Det er imod denne afgørelse, sagsøgeren den 23. februar 1972 har anlagt sag ved Finanzgericht Hamburg, som har besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal artikel 6, stk. 1 eller artikel 7 i forordning nr. 177/67/EØF og artikel 4, stk. 1 og 2 d) i forordning nr. 802/68/EØF sammenholdt med »protokol vedrørende den tyske indenrigshandel og de dermed forbundne problemer« fortolkes således, at der for produkter i den betydning, der er forudsat i artikel 1, stk. 1 i forordning nr. 121/67/EØF, som inden for rammerne af Interzonehandelsaftalen (»Interzonenhandelsabkommen«) er blevet bragt til forbundsrepublikken Tyskland fra DDR, kan ydes eksportrestitutioner ved genudførsel fra Forbundsrepublikken til et tredjeland?«

Det fremgår af forelæggelseskendelsen, at Finanzgericht anser det for tvivlsomt, om de nævnte bestemmelser kan anvendes på produkter fra Den tyske demokratiske Republik. Retten minder om, at medlemsstaterne i protokol af 25. marts 1957 vedrørende den tyske indenrigshandel og de dermed forbundne problemer (»Bundesgesetzblatt« 1957, II, s. 984), knyttet som bilag til EØF-traktaten, er blevet enige om følgende: »Da samhandelen mellem de tyske områder, for hvilke forbundsrepublikken Tysklands grundlov gælder, og de tyske områder, på hvilke denne grundlov ikke finder anvendelse, er en del af den tyske indenrigshandel, kræver Traktatens anvendelse i Tyskland ingen ændring af den bestående ordning for denne handel«. Anvendelsen af EØF-traktaten kan således ikke have nogen indflydelse på den tyske indenrigshandel, og begreberne »oprindelse i Fællesskabet« og »lande« skal fortolkes således, at Den tyske demokratiske Republik er omfattet af Fællesskabet. I modsat fald skal det oplyses, hvorvidt de omhandlede varer falder ind under anvendelsesområdet for artikel 7 i forordning nr. 177/67/EØF.

Forelæggelseskendelsen er registreret på Domstolen den 1. marts 1974. Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, repræsenteret af sin rådgiver Peter Kalbe, regeringen for forbundsrepublikken Tyskland, repræsenteret af Martin Seidel, og sagsøger, repræsenteret af Wendt, Wiech og Heyn, advokater i Hamburg, har indgivet skriftlige indlæg.

Domstolen har på grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten besluttet, at der ikke skal foretages forudgående bevisførelse.

II — Indlæg i henhold til artikel 20 i statutten for EØF-Domstolen

a) Sagsøgerens indlæg

Sagsøgeren henleder først og fremmest opmærksomheden på, at der i den foreliggende sag ikke kan være tale om at anvende artikel 7 i forordning nr. 177/67, idet protokollen vedrørende den tyske indenrigshandel, som indgår som en del af EØF-traktaten og følgelig har forrang for fællesskabsforordningerne, udtrykkeligt bestemmer, at anvendelsen af den nævnte traktat ikke forpligter forbundsrepublikken Tyskland til at tilpasse sin handelsordning med Den tyske demokratiske Republik til sin handelsordning med ligegyldigt hvilket tredjeland. Det fremgår altså heraf, at den tyske indenrigshandel er en del af forbundsrepublikken Tysklands indenrigshandel, at Den tyske demokratiske Republik ikke er noget tredjeland i den nævnte artikel 7's forstand, og at indførslen af varer til forbundsrepublikken Tyskland fra Den tyske demokratiske Republik ikke er nogen import til forbundsrepublikken Tyskland. Dette er grunden til, at hverken den fælles toldtarif eller importafgifterne kan finde anvendelse.

Ifølge sagsøgerens opfattelse gælder artikel 6, stk. 1 i forordning nr. 177/67 umiddelbart, og det fremgår heraf, at det omtvistede produkt må anses for at have sin oprindelse i forbundsrepublikken

Tyskland. Det drejer sig ikke om spørgsmålet, hvorvidt de varer, som er produceret i Den tyske demokratiske Republik — ud fra traktatens anvendelsesområde, således som det fremgår af dens artikel 27 — er af fællesskabsoprindelse, men udelukkende om at afgøre om de varer, som inden for Interzonehandelsaftalen bliver bragt til forbundsrepublikken Tyskland fra Den tyske demokratiske Republik, skal behandles som varer med oprindelse i Fællesskabet. Artikel 4 i forordning nr. 802/68 skal i øvrigt fortolkes i lyset af protokollens stk. 1, og da det drejer sig om en indenrigshandel, kan et produkt, som bliver omsat her, ikke have oprindelse i et andet land end det, hvori det er bragt på markedet.

Denne opfattelse bekræftes af den omstændighed, at Den tyske demokratiske Republik ikke hører under Fællesskabets toldområde. En vare, der inden for rammerne af Interzonehandelen indbringes til forbundsrepublikken Tyskland fra Den tyske demokratiske Republik skal anses for at have sin oprindelse i Fællesskabets toldområde, idet det ellers ville være umuligt at give artikel 3 i forordning nr. 1496/68, som fastsætter Fællesskabets toldområde, nogen mening. Det er faktisk en følge af Fællesskabets opbygning som toldunion, at der med henblik på de frie varebevægelser inden for Fællesskabet kun sondres mellem de varer, som har oprindelse i medlemsstaterne, og dem, der hidrører fra tredjelande (EØF-traktatens artikel 9, stk. 2 sammenholdt med artikel 10, stk. 1).

Praksis bekræfter i øvrigt de forudgående betragtninger. Indførslen til forbundsrepublikken Tyskland af et produkt hidrørende fra Den tyske demokratiske Republik giver ikke anledning til opkrævning af nogen importafgift og gennemføres på basis af fællesskabspriser.

Når et sådant produkt følgelig i enhver henseende skal betragtes som et produkt fra forbundsrepublikken Tyskland, må det derfor også have en oprindelse her. Sagsøgeren har over for Finanzgericht fremført den indsigelse, at Den tyske demokratiske Republik hverken er en medlemsstat i EØF eller et tredjeland. Der rejser sig således det spørgsmål om anvendelsen af artikel 6, stk. 1 i forordning nr. 177/67 på den omhandlede vare er i overensstemmelse med formålene med en restitutionsordning ved eksport til tredjelande, og hvorfor denne bestemmelse fastholder oprindelse i Fællesskabet som afgørende faktor. I virkeligheden har artikel 6, stk. 1 ikke nogen særlig markedsregulerende funktion uafhængigt af artikel 7, men har som eneste mål at sikre anvendelsen af princippet om, at der ikke må ydes nogen restitution for produkter, som importeres fra tredjelande. Desuagtet bør bestemmelserne i EØF's afledende ret fortolkes i lyset af protokollens stk. 1, som har forrang i forhold til disse.

Sagsøgte har imødegået et anbringende, hvorefter svinekød importeret fra Den tyske demokratiske Republik i princippet er udelukket fra restitutionsordningen, fordi det prissystem, der oprettedes for svinekød ved forordning nr. 121/67, er baseret på prisen for foderkorn i Fællesskabet, og fordi det nødvendige foderkorn til opdræt ikke er blevet købt til fællesskabspriser, når svinene ikke er blevet opdrættet i Fællesskabet. Rent faktisk er faren for spekulationsforretninger med varer, som er omfattet er en fælles markedsordning udelukket i interzonehandelsforhold, idet den vesttyske opkøber kun kan købe i Den tyske demokratiske Republik til fællesskabspriser.

Sagsøgeren er således af den mening, at de omtvistede produkter ved eksport fra forbundsrepublikken Tyskland til et tredjeland bør ligestilles med de produkter, som er omhandlet i artikel 1, stk. 1 i forordning nr. 121/67, og som fuldt ud er fremstillet i forbundsrepublikken Tyskland, og at de under forbehold af opfyldelsen af visse betingelser, som stilles for ydelsen af en eksportrestitution, kan nyde godt af restitutioner i henhold til artikel 6, stk. 1 i forordning nr. 177/67.

b) *Den tyske regering indlæg*

Den tyske regering understreger først og fremmest at protokollen vedrørende den tyske indenrigshandel ikke udstrækker EØF's suverænitet til Den tyske demokratiske Republik, men giver denne stat en særordning som et område, som ikke hører til Fællesskabet, således at forbundsrepublikken Tyskland hverken er forpligtet til at opkræve told og importafgifter eller til at yde eksportrestitution.

Der er således ikke tale om at opstille den fiktion, at varer, som importeres fra Den tyske demokratiske Republik til forbundsrepublikken Tyskland, har oprindelse i dette sidstnævnte land, hvilket ville have til følge, at den tyske demokratiske Republiks landbrugsproduktion ville nyde godt af den fælles landbrugspolitiks afsætningsgaranti, selv om den ikke har deltaget i finansieringen af landbrugspolitikken.

Når den varer, som eksporteres fra Den tyske demokratiske Republik til forbundsrepublikken Tyskland, indgår i fri omsætning inden for Fællesskabet, sker dette, fordi forbundsrepublikken Tyskland således fritages for at overholde importformaliteter og opkræve told og afgifter med tilsvarende virkning, som er fastlagt for produkter, der hidrører fra tredjelande. Men Rådet har alligevel ikke villet vedtage en ændringsforordning, og hverken begrebet »oprindelse i Fællesskabet«, som er nævnt i artikel 6, stk. 1 i forordning nr. 177/67, eller begrebet »land« omhandlet i artikel 4, stk. 1 i forordning nr. 802/68 skal fortolkes således, at Den tyske demokratiske Republik er en del af Fællesskabet. Det er følgelig klart, at der ikke ydes nogen restitution ved eksport af produkter importeret til forbundsrepublikken Tyskland inden for rammerne af den tyske indenrigshandel, fordi der ikke bliver opkrævet importafgift, og fordi de varer, som importeres fra Den tyske demokratiske Republik, ikke retligt ligestilles med de produkter, ved hvis indførsel der opkræves afgift.

c) *Kommissionens indlæg*

Kommissionen bemærker indledningsvis, at det ikke, for at der kan ydes eksportrestitution til en vare, er tilstrækkeligt, at varen i henhold til artikel 6, stk. 1 i forordning nr. 1041/67 er i fri omsætning inden for Fællesskabet. Det er yderligere nødvendigt, at de afgørende materielle kriterier, som er opstillet i artiklerne 6 og 7 i forordning nr. 177/67, er opfyldt. Disse kriterier forklares ved interessen i at garantere, at produkterne fra Fællesskabet kan afsættes på verdensmarkedet, som normalt vil være lukket for dem. Imidlertid bidrager det importerede svinekød på ingen måde til at forbedre fællesskabsproducenternes indtægter, det omfattes ikke af nogen prisgaranti og støttes ikke ved eksportrestitutioner. Til nød kunne der blive tale om godtgørelse af de ved importen opkrævede afgifter.

Sagsøgeren kan ikke føre det i artikel 6 krævede bevis for, »at det drejer sig om produkter med oprindelse i Fællesskabet«, idet artikel 4 i forordning nr. 802/68 bestemmer, at kun »varer, der fuldt ud er fremstillet i et land, har deres oprindelse i dette land«, hvoraf man kan udlede, at kun de varer har oprindelse i Fællesskabet, som fuldt ud er fremstillet i en af medlemsstaterne, hvortil Den tyske demokratiske Republik ikke hører.

Kendskabet til varens oprindelse, det være sig »tredjelande« eller områder uden for Fællesskabet, som har en særlig status, er uden betydning i forhold til spørgsmålet, om der er blevet opkrævet en importafgift eller ej.

Den tyske demokratiske Republik er ikke noget »tredjeland«, når henses til bestemmelserne i protokollen vedrørende den tyske indenrigshandel, som gør det muligt, at samhandelen foregår inden for rammerne af et tysk indenrigsmarked. Men en udførsel fra forbundsrepublikken Tyskland til Jugoslavien henhører ikke mere under disse bestemmelser, ej heller selv om varen forinden er blevet overført til Fællesskabet inden for rammerne af den tyske indenrigshandel.

Kommissionen foreslår således, at det stillede spørgsmål besvares benægtende.

Sagsøgeren i hovedsagen, den tyske regering og Kommissionen for De europæiske Fællesskaber har indgivet skriftlige indlæg i retsmødet den 2. juli 1974.

Generaladvokaten har fremsat sit forslag til afgørelse i retsmødet den 11. juli 1974.

Præmisser

1 Ved kendelse af 30. januar 1974, indgået til Domstolens justitskontor den 1. marts 1974, har Finanzgericht Hamburg i henhold til EØF-traktatens artikel 177 stillet et spørgsmål vedrørende fortolkningen af artiklerne 6, stk. 1 og 7 i Rådets forordning nr. 177/67/EØF af 27. juni 1967 og af artikel 4 stk. 1 og 2 d) i Rådets forordning nr. 802/68/EØF af 27. juni 1968, sammenholdt med »protokol vedrørende den tyske indenrigshandel og de dermed forbundne problemer«, der er knyttet som bilag til EØF-traktaten;

Domstolen spørges, hvorvidt de nævnte bestemmelser »skal fortolkes således, at der for produkter i den betydning, der er forudsat i artikel 1, stk. 1 i forordning nr. 121/67/EØF, som inden for rammerne af Interzonehandelsaftalen (»Interzonenhandelsabkommen«) er blevet bragt til forbundsrepublikken Tyskland fra Den tyske demokratiske Republik, kan ydes eksportrestitutioner ved genudførslen fra forbundsrepublikken Tyskland til et tredjeland«;

det fremgår af forelæggelseskendelsen, at dette spørgsmål er blevet stillet inden for rammerne af en tvist vedrørende partier af svinekød under toldposition 02.01.A-III-a-5 under varebeskrivelsen »brystflæsk og stykker heraf«, som sagsøgeren den 27. juni og 4. juli 1969 udførte til Jugoslavien, idet sagsøgte hævder, at det drejer sig om en vare med oprindelse i Den tyske demokratiske Republik, som midlertidigt er oplagret i forbundsrepublikken Tyskland og herefter genudført i uforarbejdet stand.

2 Ifølge ordlyden af artikel 6, stk. 1 i forordning nr. 177/67/EØF er betaling af eksportrestitution for svinekød, som eksporteres fra Fællesskabet, betinget af, at det godtgøres, at kødet har »oprindelse i Fællesskabet«;

artikel 6 indrømmer en undtagelse og henviser herom til artikel 7;

denne undtagelse vedrører kun de produkter, som indføres fra tredjelande og genudføres til tredjelande;

imidlertid ydes der ifølge ordlyden af artikel 7 ingen restitution, »når ikke den, der udfører dem, godtgør, at afgiften.... er blevet opkrævet ved indførslen«;

det står fast, at indførsler fra Den tyske demokratiske Republik til forbundsrepublikken Tyskland ikke er underkastet importafgifter;

følgelig kan de omhandlede produkter under ingen omstændigheder falde ind under bestemmelserne i artikel 7.

3 Sagsøgeren hævder under henvisning til artikel 6 i forordning nr. 177/67, at det svinekød, som inden for rammerne af de såkaldte »interzone« handelsforhold bringes til forbundsrepublikken Tyskland fra Den tyske demokratiske Republik, skal betragtes som et produkt med oprindelse i Fællesskabet;

4 forordning nr. 802/68 giver »med henblik på en ensartet anvendelse af alle forholdsregler, der er truffet af Fællesskabet eller af medlemsstaterne med hensyn til vareudførslen«, en fællesskabsretlig definition af begrebet varers oprindelse;

ifølge ordlyden af artikel 4 i forordningen forholder det sig således vedrørende produkter, der hidrører fra levende dyr, at som »varer ... der har deres oprindelse i dette land ... [anses] produkter, der hidrører fra levende dyr, der opdrættes i landet«;

artikel 6 tillader således ikke ydelse af en restitution til produkterne fra dyr, som opdrættes uden for Fællesskabet;

5 Sagsøgeren hævder ikke desto mindre, at artikel 4 i forordning nr. 802/68 på baggrund af bestemmelserne i stk. 1 i protokollen vedrørende den tyske indenrigshandel skal fortolkes således, at de varer, som bringes til forbundsrepublikken Tyskland fra Den tyske demokratiske Republik, skal behandles som indenlandske varer fra forbundsrepublikken Tyskland.

6 Stk. 1 i protokollen har følgende ordlyd: »Da samhandelen mellem de tyske områder, for hvilke forbundsrepublikken Tysklands grundlov gælder, og de tyske områder, på hvilke denne grundlov ikke finder anvendelse, er en del af den tyske indenrigshandel, kræver Traktatens anvendelse i Tyskland ingen ændring af den bestående ordning for denne handel«;

disse bestemmelser skal kun fritage forbundsrepublikken Tyskland fra at anvende fællesskabsrettens regler på den tyske indenrigshandel;

den således givne fritagelse medfører ikke, at Den tyske demokratiske Republik bliver en del af Fællesskabet, men at der gives den en særordning som et område, der ikke hører til Fællesskabet;

den omstændighed, at der i medfør af protokollen bringes varer til forbundsrepublikken Tyskland, kan således ikke betragtes som en indførsel fra tredjelande, da det er givet, at det drejer sig om den tyske indenrigshandel;

selv om det fremgår af stk. 1 i protokollen, at produkter med oprindelse i Den tyske demokratiske Republik frit kan omsættes uden at skulle fortoldes i forbundsrepublikken Tyskland, kan det ikke af den grund antages, at de har oprindelse i forbundsrepublikken Tyskland;

den af sagsøgeren fremsatte anskuelse finder således ingen støtte i protokollen.

7 Sagsøgeren gør herefter gældende, at man, da det drejer sig om varer, som ifølge protokollen ikke kan betragtes som varer fra et tredjeland, må erkende, at disse varer nødvendigvis har de i traktatens artikel 9, stk. 2 omhandlede særlige kendetegn, og at de skal betragtes som varer med oprindelse i en medlemsstat;

i medfør af artikel 6, stk. 1 i Kommissionens forordning nr. 1041/67 (EFT-specialudgave 1967 s. 314; org. ref. JO nr. L 314 af 23. december 1967, s. 9) om de nærmere regler for anvendelse af eksportrestitutioner for de produkter, for hvilke der gælder en ordning med fælles priser, bliver der kun ydet en restitution for produkter i fri omsætning inden for Fællesskabet;

for så vidt angår de frie varebevægelser sondrer traktatens artikel 10 udelukkende mellem varer, som har oprindelse i en medlemsstat, og dem, som hidrører fra et tredjeland.

8 I denne argumentation, der udelukkende støttes på den i traktatens artikler 9 og 10 opstillede generelle oversigt, overses det, at protokollen vedrørende den tyske indenrigshandel indgår som en del af traktaten, og at Den tyske demokratiske Republik ifølge protokollen hverken er en medlemsstat i Det europæiske økonomiske Fællesskab eller et tredjeland, for så vidt angår den tyske indenrigshandel, men at den har fået en særordning.

nævnte argumentation bør følgelig afvises.

9 Sagsøgeren påstår i øvrigt, at man ud fra den omstændighed, at forordning nr. 177/67 kun angiver en særlig begrundelse for artikel 7, kan udlede, at artikel 6 ikke har til opgave at regulere markedet uafhængigt af artikel 7, idet dens eneste mål er at sikre, at der ikke ydes nogen restitution for de varer, som indføres fra tredjelande;

fraværet af en udelukkelsesgrund skulle følgelig kunne påvises, derved, at det bevises, at varen hidrører fra Fællesskabet, idet den omstændighed, at en vare ikke falder ind under artikel 7 i forordning nr. 177/67 modsætningsvis skulle være bevis for, at det nævnte produkt har oprindelse i Fællesskabet.

10 Dette anbringende underkender det ved artiklerne 6 og 7 i forordning nr. 177/67 fastslåede system;

disse bestemmelser opstiller ikke enkle regler om den formelle bevisbyrde, men fastlægger tværtimod de materielle betingelser for en restitution;

det grundlæggende princip på dette område er, at kun de produkter, som har oprindelse i Fællesskabet giver ret til restitution, idet den restitution, som ydes til produkter, der er indført fra tredjelande og genudført til tredjelande, kun er en »tilbagebetaling« af den opkrævede importafgift;

nævnte anbringende kan herefter ikke tages til følge.

11 I øvrigt har landbrugsmarkedsordningen opstillet prismekanismer, som skal sikre landbrugsproducenterne visse indtægtsgarantier, idet de ved udførsel til tredjelande fastsætter de restitutioner, der ydes af fællesskabsmidler;

retten til at nyde af disse foranstaltninger er i princippet forbeholdt varer fra Fællesskabet, dvs. fra lande, som deltager i finansieringen af den fælles landbrugspolitik;

selv om artikel 7 i forordning nr. 177/67 i et vist omfang hjemler restitution for de importerede varer, begrænser indgrebet sig i dette tilfælde til »tilbagebetalingen« af de opkrævede importafgifter;

protokollens rækkevidde ville derfor blive underkendt, hvis man heraf ville drage den slutning, at Fællesskabet burde udstrække de prisgarantier, som er givet inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik, til produkter med oprindelse i Den tyske demokratiske Republik;

12 følgelig skal det stillede spørgsmål besvares benægtende.

Vedrørende sagsomkostninger

13 De udgifter, der er afholdt af regeringen for forbundsrepublikken Tyskland og af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, som har indgivet indlæg til Domstolen, kan ikke godtgøres;

da retsforhandlingerne i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN

vedrørende det sprøgsmål, som er forelagt den af Finanzgericht Hamburg ved kendelse af 30. januar 1974, for ret:

Artiklerne 6, stk. 1 og 7 i Rådets forordning nr. 177/66/EØF af 27. juli 1967 og artikel 4, stk. 1 og 2 d) i Rådets forordning nr. 802/68/EØF af 27. juni 1968, sammenholdt med »protokol vedrørende den tyske indenrigshandel og de dermed forbundne problemer«, knyttet som bilag til traktaten, kan ikke fortolkes således, at de tillader, at der for produkter i den i artikel 1, stk. 1 i forordning nr. 121/67/EØF forudsatte betydning, som inden for rammerne af Interzonehandelsaftalen (»Interzonenhandelsabkommen«) er blevet bragt til forbundsrepublikken Tyskland fra Den tyske demokratiske Republik, kan ydes eksportrestitution ved genudførsel fra forbundsrepublikken Tyskland til et tredjeland.

Lecourt Donner Sørensen Monaco Mertens de Wilmars
Pescatore Kutscher Ó Dálaigh Mackenzie Stuart

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 1. oktober 1974.

A. Van Houtte
Justitssekretær

R. Lecourt
Præsident

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT G. REISCHL FREMSAT DEN 11. JULI 1974 [1]

Høje Ret.

Ifølge artikel 15, stk. 1 i Rådets forordning nr. 121/67 om den fælles markedsordning for svinekød (EFT-specialudgave 1967, s. 42; org. ref. ABl. nr. 1 117 af 19. 6. 1967, s. 2283) »kan forskellen mellem disse noteringer eller priser og priserne inden for Fællesskabet om nødvendigt udlignes ved eksportrestitution« med henblik på at markedspriserne i Fællesskabet på grund af foderstofpriserne som regel ligger over verdensmarkedets niveau, og for at muliggøre eksport af de i artikel 1, stk. 1 anførte produkter på grundlag af de noteringer eller priser, der gælder på verdensmarkedet for disse produkter.

Kriterierne for ydelse af eksportrestitution for produkter inden for svinekødsektoren er fastlagt i Rådets forordning nr. 177/67 (EFT-specialudgave 1967, s. 135; org. ref. ABl. Nr. L 130 af 28. 6. 1967, s. 2614). Ifølge artikel 6, stk. 1 bliver restitutionen udbetalt,

1 — Oversat fra tysk.